

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра оперної підготовки

"ПОГОДЖУЮ"

Гарант освітньо-професійної програми,
декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент


Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор


М. КУШНІР

25 червня 2021 року

"ПОГОДЖУЮ"

Декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент


Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„Оперна драматургія”

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Всі профілізації
Статус	Вибіркова компонента освітньої програми циклу дисциплін для отримання додаткової кваліфікації «Оперний співак»(ВК 3.5.2)
Загальний обсяг	2 кредити ЄКТС (60 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (7)
Термін викладання	7 семестр
Факультет	Всі факультети
Форма навчання	Денна

Робоча програма навчальної дисципліни «Оперна студія» з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробники:

Вовкун Василь Володимирович – Народний артист України, професор кафедри оперної підготовки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри оперної підготовки

21 червня 2021 р., протокол № 6

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Оперна драматургія» є процес інтерпретації та сценічного втілення оригінальної версії музично-театральної вистави.

Мета навчальної дисципліни - підвищення професійної майстерності у втіленні оригінальних творчих мистецьких проєктів із використанням сучасних науково-творчих досягнень.

Завдання:

- з'ясування актуальності обраної проблематики на тлі соціокультурних викликів сьогодення, її відповідності потребам та інтересам сучасного глядача;
- проведення режисерського аналізу обраного твору, характеристика його музичного та драматургічного аспектів у контексті новітніх мистецтвознавчих досліджень;
- формування оригінального творчого задуму музично-театральної вистави крізь призму режисерських новацій у сучасному музичному театрі;

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 2	Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність до розв'язання проблем.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 7	Здатність до критики та самокритики.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
ЗК 10	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 11	Здатність володіти іноземною мовою.
ЗК 12	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 13	Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
ЗК 14	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	
СК 1	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у творчо-виконавській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 4	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5	Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 8	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 9	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 10	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 11	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 12	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 13	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
СК 16	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 17	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
3. Програмні результати навчання	
РН 1	Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час творчо-виконавської діяльності.
РН 2	Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.
РН 3	Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.
РН 4	Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
РН 5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
РН 8	Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН 10	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
РН 13	Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
РН 14	Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами																	
	Екзамени	Заліки	Атестаційні		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	I курс	II курс	III курс	IV курс														
						Всього	у тому числі:			Семестри																	
	лекційні	індивідуальні	практичні		1		2	3	4	5	6	7	8														
	Кількість тижнів в семестрі																										
														15	15	15	15	15	15	15	15						
Оперна драматургія		7		2	60	30	30			30																7	

5. Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг	Кількість годин				Самостійна робота
				Всього	Аудиторних			
					у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні	практичні	
IV		2	60	30	30			30
	7	2	60	30	30			30

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7 семестр

Тема 1	Драматургія оперного твору: взаємодія діалогічних та сольних епізодів.	5
Тема 2	Витоки оперної драматургії	5
Тема 3	Оперна драматургія епохи Класицизму	5
Тема 4	Оперна драматургія епохи Романтизму	5
Тема 5	Оперна драматургія України 18-19 ст.	5
Тема 6	Оперна драматургія України 20-21 ст.	5
	Всього годин	30

**Самостійна робота
7 семестр**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Тема 1	Драматургія опери-серія	7
Тема 2	Оперна драматургія (Східна Європа)	5
	Поточний контроль	2
Тема 3	Оперна творчість М.Лисенка»; «Феномен С. Гулака-Артемовського»; «Творчість Олексія Верстовського».	8
Тема 4	Оперна драматургія 20-21 ст.	5
	Підсумковий контроль (залік)	3
	Всього годин	30

**7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відмінно, А (90-100 балів) (45-50)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 90 % від кількості занять, бездоганне та вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем, вміння застосувати теоретичні знання і термінологічний багаж для характеристики епохи і стилю автора твору.

Дуже добре, В (82-89 балів) (41-44)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 85 % від кількості занять, вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним

термінологічним багажем. Студент іноді може допуститися несуттєвих помилок.

Добре, С (74-81 балів) (37-40)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 80 % від кількості занять, вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено дві-три суттєві помилки.

Задовільно, D (64-73 балів) (32-36)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 75 % від кількості занять, виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено до п'яти суттєвих помилок. Студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, плутає термінологію, не вміє її застосувати

Достатньо, E (60-63 балів) (30-31)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 70 % від кількості занять, виконання завдань відповідної складності, при яких допущено шість-вісім суттєвих помилок (26-30 балів). Студент слабо орієнтується в теоретичному матеріалі, його знання достатньо фрагментарні, являють собою набір окремих фактів, не пов'язані в цілісну систему.

Незадовільно FX (35-59) (18-29)

Поточна успішність – відвідування менше ніж 50 % від кількості занять, невиконання завдань або їх виконання на низькому технічному, рівні, що не відповідає вимогам. Студент не здатний логічно вибудувати причинно-наслідковий ряд розвитку ідеї; не володіє спеціальною термінологією; не може застосувати своїх знань на практиці. Оглядовий рівень опанування матеріалу.

Незадовільно F (0-34) (0-17)

Поточна успішність – відвідування менше ніж 30 % від кількості занять, невиконання всіх контрольних робіт або їх виконання на дуже низькому технічному, рівні, що навіть приблизно не відповідає вимогам. Студент не орієнтується ані в теоретичному матеріалі, ані в необхідній термінології.

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно

30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час аудиторних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Асаф'єв Б. Об опере. Избранные статьи. – Л.: Музыка, 1976.
2. Балага И., Гал.Ш. Путеводитель по операм. – Тт. I-II, Будапешт, 1965.
3. Брянцева В. Французская комическая опера XVIII века. Пути становления и развития жанра. – М.: Музыка, 1985.
4. Гозенпуд А. Оперный словарь. – М.-Л., 1965.
5. Горович Б. Оперный театр. Перевод с польского. М.Малькова. – Л.: Музыка, 1984.
6. Данько Л. Комическая опера в XX веке. Л.: Советский композитор, 1986
7. Ливанова Т. Реформа Глюка и французкий оперный театр./Классическое искусство Запада. – М., 1961.
8. Оперные либретто. Т. II. сост. М.Сабина и Г.Цыпин. – М., 1972.
9. Пазовский А. Дирижёр и певец. – Муз.из., М., 1959.

10. 100 опер История создания. Сюжет. Музыка. Сост. М. Друскин. – Л., 1976.
11. Барбье П. Венеция Вивальди: Музыка и праздники эпохи барокко / Патрик Барбье / Пер. с франц. Е. Рабинович. – СПб. : Изд-во Ивана Лимбаха, 2009. – 280 с.
12. Барбье П. История кастратов / Патрик Барбье // Пер. с франц. Е. Рабинович. – СПб. : ИД Ивана Лимбаха, 2006. – 304 с.
13. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство та культурологія / Пітер Баррі / Пер. з англ. О. Погинайко; наук. ред. Р. Семків. – К. : [СМОЛОСКИП](#), 2008. – С. 165–185.
14. Конен В. Театр и симфония (роль оперы в формировании классической симфонии) / Валентина Конен. – М. : Музыка, 1974. – 376 с.
15. Крунтяева Т. Итальянская комическая опера XVIII века / Т. Крунтяева. – Л. : Музы- ка, 1981. – 168 с.
16. Луцкер П. Итальянская опера XVIII века. Ч. 1: Под знаком Аркадии / П. Луцкер, И. Сусидко. – М., 1998. – 441 с.
17. Луцкер П. Итальянская опера XVIII века. Ч. 2: Эпоха Метастазіо / П. Луцкер, И. Сусидко. – М. : Классика XXI, 2004. – 768 с.
18. Опера. Иллюстрированная энциклопедия / Пер. с англ. – М. : ЗАО "БММ", 2006. – 320 с.\
19. Стахевич А. Искусство bel canto в итальянской опере XVII-XVIII веков / А. Стахевич. – Saarbruken : Lambert Academic Publishing, 2012. – 190 с.
20. Чекан Ю. Музикознавча компаративістика: від методу – до науки / Юрій Чекан // Музикознавчі студії інституту мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки та Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського.– Луцьк, Во- лин. нац. ун-т, 2012. – Вип.10. – С. 6–18.
21. Чурюканова О. Карло Броски. Фаринелли: монографія / О. Чурюканова. – Яросла- вль : Філігрань, 2015. – 320 с.\
22. Bukofzer M. Music in the Baroque Era, from Monteverdi to Bach / M. Bukofzer. – New York : Norton and Company INC, 1947. – 489 p.
23. Loewenberg A. Annals of Opera. 1597-1940. Third edition / A. Loewenberg. – London : John Calder, 1978. – 1756 p.
24. Taruskin R. History of Western Music. Vol. 2. Music in the Seventeens and Eighteens Centuries. – New York : Oxford University Press. – 835 p. References

Рекомендована література:

1. Альшванг А. Людвиг ван Бетховен. Очерки жизни и творчества. – М., 1963.
2. Берлиоз Г. „Орфей” Глюка в лирическом театре / Избранные статьи Г. Берлиоза. – М., 1956.
3. Грубер Р. Всеобщая история музыки. Ч. 1. – М., 1965.
4. Грубер Р. История музыкальной культуры. Т.1. ч.1. – М., 1953; ч.2. – М., 1959.
5. Друскин М. Зарубежная музыка первой половины 19 в. – М., 1967.
6. Протопопов В., Туманина Н. Оперное творчество П.Чайковского. – М., 1957.
7. Станішевський Ю. Обрії музичного театру. – К., 1968.

8. Станиславский К. Собрание сочинений в восьми томах, т.2, часть 1. Работа над собой в творческом процессе переживания. Дневник учебника. – М.: Госиздат искусство, 1954.
9. Юзюк І. Оперний репертуар.//Методична розробка до курсу „Оперний і балетний репертуар” для студентів оперно-симфонічних відділів диригентських факультетів консерваторій. – Львів, 1992.
10. М.Р.Телішевський. Хор і його місце в драматургії оперної вистави. Навчально-методичні розробки. м.Львів – 2012.
11. М.Черкашина. Оперний театр. «Акта» . м. Київ - 2013р
12. М.Р.Телішевський Робота з хором оперної студії.// Навчально-методичний посібник. м.Львів – 2014.
13. Б.Косопуд. Соколині злети Павла Кармелюка. ННВК «АТБ» м. Львів – 2020.